

3- Evet, her hakiki hasenat gibi cesaretin dahi menbaı, imandır, ubudiyettir.

Evet, her hakiki hasenat gibi cesaretin dahi menbaı, imandır, ubudiyettir. Her seyyiat gibi cebanetin dahi menbaı, dalalettir. Evet, tam münevverü'l-kalp bir âbidi, küre-i arz bomba olup patlasa ihtimaldir ki onu korkutmaz. Belki hârika bir kudret-i Samedaniyeyi, lezzetli bir hayret ile seyredecek. Fakat meşhur bir münevverü'l-akıl denilen kalpsiz bir fâsık feylesof ise gökte bir kuyruklu yıldızı görse yerde titrer. "Acaba bu serseri yıldız arızımıza çarpmasın mı?" der, evhama düşer. (Bir vakit böyle bir yıldızdan Amerika titredi. Çokları gece vakti hanelerini terk ettiler.)

Cesaretin ve Korkunun Menşei

Evet, her **hakikî hasenat** gibi cesaretin de menbaı **imandır, ubudiyettir**. Çünkü iman, insanı sahipsizlik vehminden kurtarır; olayları kör kuvvetlerin oyunu olmaktan çıkarır, **hikmetli bir kudretin tasarrufu** olarak gösterir. Dayanağı sonsuz olan bir kalpte korku barınmaz.

Buna mukabil, her **seyyiat** gibi korkaklığın (cebanetin) de menbaı **dalâlettir**. Dalâlet, insanı eşyaya mahkûm eder; sebepler arasında ezer; her şeyi tehditkâr, düşman ve başıboş gösterir. Böyle bir bakış açısında en küçük ihtimal bile büyür, **vehim hâkim olur**.

Bu hakikat, verilen iki misalde bütün çıplaklığıyla görünür:

- **Kalbi imanla tam münevver bir âbid**, küre-i arz bir bomba gibi patlasa bile hakikatte korkmaz. Çünkü bilir ki: O patlama başıboş bir felâket değil; **kudret-i Samedâniyenin hârika bir tecellisidir**. O, böyle bir hâdiseye dehşetle değil, **imanın verdiği lezzetli bir hayretle** bakar.
- Buna karşılık, **aklı aydınlanmış zannedilen fakat kalbi karanlık bir fâsık feylesof**, gökte bir kuyruklu yıldız görse yerde titrer. Çünkü onun dünyasında hâdiseler sahipsizdir, kontrolsüzdür. "Ya çarparsa?" endişesiyle vehme düşer; ihtimali hakikat gibi yaşar. Nitekim tarihte böyle bir yıldız yüzünden koca bir memleketin korkuya kapılması bunun açık delilidir.

Demek ki: Cesaret, kas gücünden veya bilgiden değil; imanla kazanılan emniyetten doğar. Korku, tehlikenin büyüklüğünden değil; sahipsizlik zannından çıkar.

İman, insana yalnız ahirette değil; bu dünyada da metanet, sükûnet ve cesaret verir. Dalâlet ise akli parlak gösterse bile kalbi boş bıraktığı için, sahibini vehim ve korkuların esiri yapar.

Virajlı bir dağ yolunda, şoförü uyumuş bir otobüste bulunduğunuzu düşünün... Direksiyon sahipsiz, frenler kaderine terk edilmiş, uçurum ise yanı başınızda. Kalbinize çöken korku, sadece kazadan değil; **kimsenin idare etmediği** hissindedir. Çünkü asıl dehşet, tehlikenin varlığı değil; **kontROLSÜZLÜK vehmidir**.

İşte **kâfirin nazarında dünya** tam olarak böyledir:

Şoförü olmayan, sahibi bulunmayan, başıboş bir otobüs... Her an uçuruma yuvarlanabilecek bir yolculuk. Bu bakışta kâinat; hikmetle dönen bir nizam değil, **rastgele savrulan bir enkaz alanı** gibidir.

Feza denizinde, top güllesinden yetmiş kat hızlı dönen yıldızlar, onun gözünde **serseri mermiler** hükmündedir. Yörüngeler bir emniyet değil, geçici bir tesadüf sayılır. “Ya biri yolunu şaşırırsa?” korkusu, sadece bir ihtimal değil; zihninde her an gerçekleşebilecek bir felâket olur. Böyle bir dünyada, **kıyamet her gün kopar**.

Bu bakış açısı, kalpte sönmeyen bir dehşet ateşi yakar. Ruh, daima alarm hâlinindedir. Sükûnet yoktur, emniyet yoktur, istirahat yoktur. Dünya, onun için bir misafirhane değil; **her an yoldan çıkabilecek bir otobüs gibidir**.

Demek ki azap, yalnız âhirette değil; **sahipsizlik inancının kendisinde** başlar. İman ise aynı dünyayı, aynı kâinatı **idare edilen, korunan ve emniyet altındaki bir yolculuk** hâline çevirir. Fark eşyanın kendisinde değil; **bakıştadır**.